

CYNGOR SIR YNYS MON / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	13 Rhagfyr 2023
TEITL YR ADRODDIAD:	Caniatâd Arbennig
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Hysbysu'r Pwyllgor Safonau am ganlyniad unrhyw gais am ganiatâd arbennig a dderbyniwyd ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Safonau ar 14.06.2023
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr – Llywodraethiant Corfforaethol mwycs@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru 01248 752586

1. CYFLWYNIAD

Os oes gan gynghorydd sir/tref/cymuned ddiddordeb sy'n rhagfarnu mewn mater sy'n cael ei ystyried gan eu hawdurdod, mae'n ofynnol o dan y cod ymddygiad fod y diddordeb yn cael ei ddatgan/gofrestru a bod yr aelod yn gadael y cyfarfod a ddim yn cymryd rhan yn y drafodaeth nac yn dylanwadu ar y penderfyniad(au).

Mae'r cod ymddygiad yn ymgorffori "caniatâd arbennig" o dan rai amgylchiadau cyfyngedig a restrir ym [mharagraff 12\(2\) yn y Cod](#).

Yn ogystal, os nad yw paragraff 12(2) y Cod o gymorth, yna mae gan y Pwyllgor Safonau'r disgresiwn i roi caniatâd arbennig i aelod, o dan amgylchiadau penodol, sy'n cael eu rhestru mewn rheoliadau statudol.

Os yw'n cael ei ganiatáu, mae'r caniatâd arbennig yn goresgyn elfen ragfarnus y diddordeb (hynny yw'r rhagfarn neu'r rhagfarn ymddangosiadol) a bydd yn galluogi'r aelod i gymryd rhan yn y mater; efallai y bydd cyfyngiad ar gyfraniad yr aelod ac fe roddir y caniatâd am gyfnod penodol o amser.

2. CEFNDIR

Er mwyn cynorthwyo aelodau i ddefnyddio'r broses caniatâd arbennig pryd bynnag y bo'n briodol, ac mor effeithiol â phosib, mae'r Pwyllgor Safonau wedi cyhoeddi Nodyn o Gyngor ar gyfer aelodau'r Cyngor Sir ac aelodau Cyngorau Tref a Chymuned. Rhannwyd y nodiadau briffio hyn fel rhan o'r wybodaeth a gynhwyswyd yn Newyddlenni'r Pwyllgor Safonau yn ddiweddar.

Yn aml mae angen caniatâd arbennig ar fyr rybudd, ac o fewn y cyfnod o rybudd cyfreithiol lleiaf posib, ac oherwydd hynny mae'r Pwyllgor Safonau wedi sefydlu trefn lle y gellir galw ar Banel o dri aelod i ddelio ag unrhyw gais a dderbynnir rhwng cyfarfodydd y Pwyllgor llawn. Gall unrhyw dri aelod annibynnol / Cyngor Sir gynnal gwrandawriad i geisiadau a dderbynnir gan gynghorwyr sir (gyda mwyafrif o aelodau annibynnol) a chynhelir gwrandawriad i geisiadau gan gynghorwyr tref/cymuned gan aelodau annibynnol ac aelodau Cyngor Tref/Cymuned (gyda mwyafrif o aelodau annibynnol).

3. CEISIADAU A DDERBYNIWYD ERS Y CYFARFOD DIWETHAF AR 14.06.2023

3.1 Gwrandawriad y Panel Caniatâd Arbennig ar 3 Hydref 2023.

- 3.1.1 [Cynhaliwyd Gwrandawriad o'r Panel Caniatâd Arbennig ar 3 Hydref 2023](#) i ystyried cais gan Gynghorydd Cymuned.
- 3.1.2 Trafodwyd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Panel yn ystod y gwrandawriad hwn ac roedd y wasg a'r cyhoedd wedi cael eu cau allan. Gellir gweld y prawf budd y cyhoedd, a gytunwyd gan y Panel, [yma](#).
- 3.1.3 Ynglwm yn **Atodiad 1** mae cofnodion drafft y Panel Caniatâd Arbennig.
- 3.1.4 Ar ôl cytuno fod gan y Cynghorydd Cymuned ddiddordeb personol a oedd yn rhagfarnu mewn perthynas â'r mater y byddai'r Cyngor Cymuned yn ei drafod, penderfynodd Panel y Pwyllgor Safonau roi caniatâd arbennig cyfyngedig i'r Cynghorydd Cymuned, a oedd yn caniatáu iddo:
- ysgrifennu at swyddogion a'r Cyngor Cymuned ynglŷn â'r mater;
 - siarad â swyddogion y Cyngor Cymuned am y mater, heb unrhyw amodau;
 - siarad yng nghyfarfodydd y Cyngor Cymuned ac ateb unrhyw gwestiynau am y mater;
 - aros yn yr ystafell yn ystod unrhyw drafodaeth / pleidlais ar y mater; a
 - os yw'n berthnasol, cymryd rhan mewn unrhyw gyfarfodydd cyhoeddus a chyfarfodydd unrhyw gyrff allanol yn rhinwedd ei swydd fel Cadeirydd Cyngor Cymuned Bryngwran.
- 3.1.5 Ni chaniateir i'r Cynghorydd bleidleisio.
- 3.1.6 Rhoddwyd y caniatâd arbennig ar sail seiliau statudol (d), (e), (f) ac (i) yn y ddeddfwriaeth Saesneg, sy'n cael eu nodi fel seiliau (ch), (d), (f) a (ff) yn y fersiwn Gymraeg o'r ddeddfwriaeth.
- 3.1.7 Daw'r caniatâd arbennig i ben ar ddiwedd tymor presennol y Cynghorydd fel aelod o'r Cyngor Cymuned, ar yr amod bod y Cynghorydd yn parhau yn ei rôl fel Cadeirydd, gan gynnwys os yw'n cael ei ailethol fel Cadeirydd yn ystod y cyfnod hwn.

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1 Bod y Pwyllgor yn nodi'r caniatâd arbennig a roddwyd a'r sail a'r amgylchiadau dros ei ganiatáu.

4.2 Bod aelodau'r Panel yn unig (John R Jones, Rhys Davies a Margaret Thomas) yn cadarnhau/diwygio'r cofnodion drafft sydd ynghlwm yn **Atodiad 1**.

PANEL CANIATÂD ARBENNIG (O'R PWYLLGOR SAFONAU)

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 3 Hydref, 2023

YN BRESENNOL : Aelodau Annibynnol

Mr John R Jones (Cadeirydd)

Mr T Rhys Davies (Is-gadeirydd)

Yn Cynrychioli'r Cynghorau Tref/Cymuned

Cyngor Cymuned - Margaret Thomas

HEFYD YN Cyngor Cymuned – Iorwerth Roberts

BRESENNOL:

WRTH LAW: Cyfreithiwr (Llywodraethiant Corfforaethol) (MY),

Swyddog Pwyllgor (MEH)

YMDDIHEURIADAU: Dim

Croesawodd y Cadeirydd bawb a oedd yn bresennol i'r cyfarfod o'r Panel Caniatâd Arbennig.

1. DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Dim.

2. CAU ALLAN Y WAS A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol:-

"O dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn oherwydd y tebygolrwydd y caiff gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwneir eithriad ohoni yn Atodlen 12A y Ddeddf honno ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm."

3. CAIS AM GANIATÂD ARBENNIG

Adroddodd y Cyfreithiwr (Llywodraethiant Corfforaethol) bod cais am ganiatâd arbennig yn cael ei wneud gan y Cynghorydd Iorwerth Roberts o Gyngor Cymuned Bryngwran er mwyn ei alluogi i gymryd rhan, yn ei gapasiti fel Cadeirydd y Cyngor Cymuned, mewn perthynas â mater cynhennus a oedd i'w drafod gan y Cyngor Cymuned.

Ar ôl clywed cefndir y cais am ganiatâd arbennig gan yr ymgeisydd, cynhaliodd y Panel sesiwn breifat er mwyn penderfynu a ddylid rhoi caniatâd

arbennig ai peidio ac os y byddai caniatâd arbennig yn cael ei roi, ystyried (i) ar ba sail y rhoddir y caniatâd arbennig a (ii) a oedd unrhyw gyfyngiadau/ amodau yn cael eu gosod.

PENDERFYNWYD rhoi caniatâd arbennig rhannol i'r Cynghorydd Iorwerth Roberts yn ei gapasiti fel Cadeirydd Cyngor Cymuned Bryngwran o ran y buddiannau y cyfeiriwyd atynt yn y cais. Mae'r caniatâd arbennig rhannol yn caniatáu'r Cynghorydd i:-

- **Ysgrifennu at Swyddogion a'r Cyngor Cymuned mewn perthynas â'r mater**
- **Siarad â Swyddogion y Cyngor Cymuned am y mater, heb unrhyw amodau;**
- **Siarad mewn Cyfarfodydd Cyngor Cymuned ac ateb unrhyw gwestiynau am y mater;**
- **Aros yn yr ystafell yn ystod unrhyw drafodaeth a/neu bleidlais ar y mater;**
- **Os yn berthnasol, cymryd rhan mewn cyfarfodydd cyhoeddus a chyfarfodydd gydag unrhyw gyrff allanol yn ei gapasiti fel Cadeirydd Cyngor Cymuned Bryngwran.**

Nid yw'r caniatâd arbennig rhannol yn caniatáu'r Cynghorydd i bleidleisio ar y mater.

Rhoddir y caniatâd arbennig ar y sail statudol bod natur diddordeb yr Aelod yn un lle na fyddai hyder y cyhoedd yn cael ei niweidio yn y ffordd y mae busnes y Cyngor yn cael ei gyflawni o ganlyniad i'r Aelod yn cymryd rhan; mae'r diddordeb yn gyffredin i'r Aelod a nifer sylweddol o'r cyhoedd; mae cyfranogiad yr Aelod i'r busnes y mae'r diddordeb yn ymwneud ag ef wedi'i gyfiawnhau gan rôl neu arbenigedd penodol yr Aelod (fel Cadeirydd Cyngor Cymuned Bryngwran); ac mae'n ymddangos i'r Pwyllgor Safonau ei fod o ddiddordeb i drigolion yr ardal a'r Cyngor y dylai'r anallu gael ei ddiddymu.

Gweithredoedd:

- **Bod y Swyddog Monitro yn ysgrifennu at y Cynghorydd Roberts yn cadarnhau bod Panel y Pwyllgor Safonau wedi rhoi caniatâd arbennig rhannol iddo sy'n ei ganiatáu i ysgrifennu, siarad ond nid pleidleisio ar yr holl faterion yn ymwneud â'r mater hwn.**
- **Rhaid i'r Cynghorydd Roberts ddatgan diddordeb sy'n rhagfarnu wrth fynychu'r Cyngor Cymuned ac unrhyw gyfarfod perthnasol arall gan nodi ei fod wedi cael caniatâd arbennig rhannol gan y Pwyllgor Safonau i allu cymryd rhan ond nid pleidleisio.**

Daeth y cyfarfod i ben am 11.05 a.m.

**MR JOHN R JONES
CADEIRYDD**